

uomstødelige Beviser i saa Henseende. Agger Kanal, der dannedes i 1825, er for lang Tid siden lukket, og vi fik Thyborøn Kanal i Stedet, en Omvæltning, der skete i Attenhundrede og tredserne. Men man har fra Statens Side ikke villet gaa ind paa det Krav, som er stillet Gang paa Gang — jeg vover at paastaa oftere end Kravet om et regulært Sejlløb —, nemlig at lukke mod Vest. Man har ment, at de Interesser, der knytter sig til Fiskeriet i Limfjorden og til den Sejlads, der allerede nu kan foregaa ud imod Vest, kunde man ikke se bort fra. Men at lukke mod Vest vilde efter min Mening have været langt mere forsvarligt end det, man har gjort, naar man ser hen til den Afbrydning, der foregaa paa Jyllands Vestkyst. Det fremgaa af Oplysninger, som ledsager den allerede nævnte Kommissionsbetænkning af 19. November 1883, at efter de Opmaalinger, som Videnskabernes Selskab har ladet foretage med et Mellemrum af 88 Aar, nemlig første Gang 1789 og anden Gang 1877, har den Afbrydning, der er foregaaet i den nordligste Del af Janderup Sogn i Thisted Amt og den sydligste Del af Husby Sogn i Ringkøbing Amt, været henholdsvis 1 og 2 Alen, men jo nærmere vi kommer til Thyborøn, des større er Afbrydningen, den har endog været oppe paa 24 Alen aarlig. Det var for at forhindre denne Afbrydning, for hvilken Thyborøn Kanalen alene eller for den største Del bærer Skylden — det fremgaa tilstrækkelig tydeligt af, at, som nævnt, jo nærmere vi kommer Kanalen, des større har Afbrydningen været —, at vi har været nødte til at bygge Høfder ud for Agger og Thyborøn. Jeg har været en principiel Modstander deraf altid. Derimod har jeg aldrig været principiel Modstander af enhver somhelst Kystsikring, men jeg har altid stillet det, som jeg synes, meget fornuftige Krav, at Værdien af den Kyst, som man søger at sikre, maa staa i et nogenlunde rimeligt Forhold til det Offer, Staten bringer for at bevare den. Her er der efter min Mening et saa skrigende Misforhold, at der slet ikke kan være Tale om en Sammenligning.

Jeg skal forlade dette Spørgsmaal og atter vende mig til Havnespørgsmaalet. Naar man her nævner de store Summer, der vilde medgaa til at skabe en nogenlunde ordentlig Fiskerihavn — der tales nu ikke længere om de store Transport- og Trafikhavne —, maa jeg maaske have Lov til at fremføre en Udtalelse, som faldt her i 1902—03 under Behandlingen af

Lovforslaget om Skagens Havn fra det daværende Medlem fra Hurup, Etatsraad Niels Andersen. Jeg ved meget vel, at man ikke regner synderligt med, hvad vi Lægfolk mener om Bekostningen ved den Slags Anlæg, men jeg tør maaske tro, at man vil tillægge Etatsraad Andersens Udtalelser nogen Betydning. Jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle Linier. Jeg forudskikker, at naar Etatsraad Andersen fremsatte sin Opfattelse af disse Spørgsmaal, var det med den udtrykkelige Motivering, at naar vi en Gang her paa Rigsdagen kom til at beskæftige os med dem, var han ikke længere Medlem af Tinget, og derfor vilde han have Lov til at fremsætte sine Udtalelser derom paa Forhaand. Han udtaler følgende: „Men jeg vil ogsaa fremsætte min Modsigelse af den mere personlige Grund, at jeg selvfølgelig ikke, naar den Tid kommer, faar Lejlighed til herfra at sige min Mening om Sagen, og jeg vil derfor have Lov til at sige den paa Forhaand. Sagen er jo nemlig den, at man forudsætter, at en Havn ved Skagen i Fiskerijømed kan tilvejebringes i fyldestgørende Form for et Beløb af op imod 2 Mill. Kr., medens samtidig alle sagkyndige paastaa, at et lignende Anlæg i Fiskerijømed paa hele den øvrige Del af Jyllands Kyst vil kræve 6—8 Gange saa stort et Beløb. Det er denne Paastand, som er ganske urimelig og ganske uholdbar. Det er nemlig saa, at Forholdene ved Skagen som Plads for Anlægget af en Havn ikke frembyder andre gode Betingelser forud for mange andre Pladser paa Jyllands Kyst end to. Den ene er den ganske naturlige, der er en Følge af, at Havnen ligger paa Østsiden af Jylland, og derfor bliver noget mindre paavirket af Bølgeslaget end en Havn, der ligger paa Nord- eller Vestsiden af Jylland, af den lige saa selvfølgelig Grund, at vi erfaringsmæssigt have den stærkeste og mest vedholdende Storm af Vest og Nordvest, og tillige af den Grund, at Vandarealet, som Søerne have at gennemløbe, inden de støde mod Land, som bekendt er af betydelig mindre Udstrækning i Kattegat end i Nordsøen. Det er altsaa en Fordel for en Havn paa Sydsiden af Skagens Gren, at den paavirkes noget mindre af Bølgeslaget end en Havn paa den anden Side af Jyllands Kyst. Den anden Fordel, som Skagen maa siges at have, er, at det dybe Vand ligger noget nærmere ind mod Land end paa de Steder, hvor der i øvrigt kunde være Tale